Tapınakçılar Siyonistler ve Masonlar – İkinci Kitap

Bölüm 9

Önceki Bölüm : Ramsay

Stuartistler

Papanın Masonluğu aforoz edişi Fransa'daki Stuartistleri hayli şaşırttı. Hiç bu kadar sert bir tepki beklemiyorlardı.

Bundan böyle daha dikkatli ve önlemli davranıp, kamuya açık toplantılar yapmaktan ve demeç vermekten sakınmayı öngördüler.

Charles Radclyffe, daha önce de olduğu gibi, hemen perde arkasına çekildi. Paris Büyük Locası'nın başına **Antin Dükü Louis de Pardaillon** getirildi ama ipler Radclyffe'in elindeydi. Silik bir adam olan Antin dükünü göstermelik bir büyük üstat olarak parmağında oynatıyor, ona her istediğini yaptırıyordu.

Fakat bu durum uzun sürmedi. Antin Dükü 1743 yılında ölünce, onun yerine bir başkasını bulmak gerekti.

Clermont Kontu Louis de Bourbon-Condé ikinci göstermelik büyük üstat oldu. Radclyffe onu büyük üstatlığa getirirken, Fransa Kralıyla hısım oluşundan da yararlanılabileceğini düşünmüştü.

Ancak düşündüğü gibi olmadı. Clermont kontu, Antin dükü gibi uyar oğlu davranmadı. Sadece protokolde yer alıp örgütün yönetimine karışmayacak, kendinden ne istenirse onu yapacak biri

değildi. Her işe burnunu sokuyor, önemli konularda kararları kendisi veriyor, uygulamaya koyuyordu.

Charles Radclyffe'in gücü azalmaya başladı. Clermont Kontu Masonluğa kendi "Fransızvarî" tarzıyla sahip çıkıp farklı bir tutum takınınca, o tarihe dek çevrelerinde olup bitenlerden pek haberi olmayan Fransız masonlar uyandı. Stuartistlere karşı daha dikkatli olmaya, onların politik manevralarına âlet olmaktan sakınmaya çalıştılar. Kısa bir süre sonra, Ramsay'ın kurmuş olduğu ilk mason riti Fransız masonların egemenliği altına girdi.

*** * ***

Birisinden "Stuartist" diye söz edince, o kişi Stuart hanedanının fanatik bir yandaşı demektir. Öyle ki, bir Stuartistin gözü, desteklediği bu aileden başkasını görmez; hani fanatik spor kulübü destekçileri gibi…

Bir Stuartistin indinde Stuartlar, en soylu, en yetkin, en üstün kişilerdir; Büyük Britanya'da egemenlik hakkı da sadece onlarındır.

Bu hanedanın tarihte nasıl doğmuş olduğuna pek özet bir şekilde değinip geçmiştik. Şimdi biraz daha ayrıntılı bakalım.

Keltlerin pek ünlü bir kralı vardır: 3. Malcolm... Onun oğlu Kral 1. David, 12. yüzyıl ortalarında Edinburgh'daki sarayın işlerini yürütmek, babadan oğla geçmek üzere bir tür kâhyalık dizgesi kurmuştur.

Bir kişiden "saray kâhyası" olarak söz edince, onu küçümsemeyelim... Saray kâhyası hiç de sıradan biri değildi. İskoçların saray kâhyası soylu bir Kelt ailesinden gelme olurdu.

Aslında bu hiç de yeni bir icat sayılmazdı. Daha önce Kıta Avrupası'nda buna benzer örnekler görülmüştü. Bilindiği kadarıyla böyle bir sistemi tarihte ilk kez 7. yüzyılda Franklar uygulamaya koymuştu. Sonra, Frank Krallığında saray kâhyalığı, saray nazırlığına dönüşmüştü. Saray nazırı, ülkede doğrudan kral adına hareket eden kişi olmuştu.

İskoçya'da durum farklıydı. Saray kâhyası sarayın iç işlerini yürütürdü. **"Stewart"** olarak anılırdı. Zaten Stuart hanedanının adı da buradan gelmedir.

Nasıl Karolenjler önce Austrasia Krallığı tahtına çıkıp, daha sonra Kutsal Roma İmparatorluğu'nun tek egemen gücü haline geldiyse, Stuartlar da önce İskoçya tahtına çıkıp, sonra İngiltere'nin de egemen gücü oldu. Şu farkla ki; Karolenjler gibi entrika çevirerek değil, tahtın doğrudan bir varisinin olmayışı gibi beklenmedik bir çıkmazın sonucunda.

Hani, 1306 yılında rakibini kilisede öldürdüğü için Katolik Kilisesi'nin aforoz etmiş olduğu Robert Bruce var ya... İşte onun kızı Marjorie, sarayın o sıradaki baş kâhyası Walter the Stuart ile bir aşk serüveni yaşamış, sonunda evlendirilmişti. Robert Bruce'un oğlu Kral 2. David'in sadece kızları olduğu için, İskoçya tahtı, kız kardeşi Marjorie'nin oğlu Robert Stuart'a geçmişti.

Böylece, İskoçya'da Stuart hanedanının dönemi başladı. Kesintisiz olarak üç yüzyıldan çok sürdü. Sonra da İskoçların Kralı 6. James, -bu kez 1. James adını alarak- İngiltere kralı da olunca, Birleşik Krallık olgusunun temelini attı.

Sonrasını anlatmıştık. 2. James tahttan düşürüldükten sonra Stuartistlerin bunu yeniden elde etmek için giriştikleri etkinliklerin bir bölümüne de değindik.

Şimdi Masonluğun bu politik emele bulaştırılışının sonrasını anlatacağız.

Charles Radclyffe

Masonluk ile ilgili çoğu yazında, tarihteki ilk mason ritinin Fransa'da Andrew Michael Ramsay tarafından kurulduğu belirtiliyor hatta Ramsay'dan "Masonluktaki yüksek dereceleri icat eden kişi" olarak bile söz edildiği görülüyor. Bundan böyle, 1720'li yıllarda oluşturulmuş üstat derecesi bile, Masonluğun "simgesel dereceler" olarak anılan aşamasında kalmış oluyor.

Bu oluşumun yeri Fransa'dır ama bunu sahiden Ramsay'ın yapıp yapmamış olduğu kuşkuludur. Önemi ve işlevi yadsınamazsa da, en baştaki yerin aslında Paris Büyük Locası'nın o tarihteki büyük üstadı Charles Radclyffe tarafından tutulmuş olduğunu da bilmek gerekir.

Charles Radclyffe'in annesi, İngiltere Kralı 2. Charles'ın Moll Davis adlı bir metresinden doğma kızıydı. Dolayısıyla Charles Radclyffe, İngiltere'den kovulan Kral 2. James'in üvey kardeşiydi. Annesinin kral ile ilişkisi meşru sayılabilseydi, o da bir Stuart olarak anılır ve İngiltere tahtı üzerinde 3. James kadar olmasa bile ondan bir sonraki aşamada hak iddia edebilirdi.

Charles Radclyffe ile ağabeyi James Radclyffe, 3. James'i İngiltere tahtına çıkarabilmek amacıyla 1714 yılında düzenlenmiş olan İskoç ayaklanmasına katılmışlardı. Her ikisi de yakalanıp hapse atılmıştı. James Radclyffe, kafası kesilerek idam edilmişti. Charles Radclyffe ise kaçabilmiş, soluğu Fransa'da, İskoç askeri birliğinde almıştı. Yaşamının bundan sonrasını hep Stuartlar ile bir arada geçirmiş, 3. James'in oğlu **Charles Edward Stuart**'ın eğitmenliğini yapan Andrew Michael Ramsay ile de sıkı fıkı olmuştu.

Kimilerine göre; aslında Masonluktaki ilk ritin temelini, daha 1725 yılında Charles Radclyffe atmıştı. Nitekim o yıl Charles Radclyffe, Londra Büyük Locası'nın oluşumundan kısa bir süre sonra Paris'te kurulmuş olan ilk localardan birinin üstadı olmuştu. 1727 yılında kimileri onu "büyük üstat" olarak anıyordu. Zaten Wharton Dükü Philip, Viyana'dan yüz geri döndüğünde bu nedenle şaşkınlığa düşmüştü. Oysa henüz Fransa'da herhangi bir büyük loca yoktu.

Acaba büyük üstat olarak anılışının bir başka nedeni mi vardı?

Evet!... Charles Radclyffe, Sir Isaac Newton ölünce Siyon Örgütü'nün büyük üstadı olmuştu.

Siyon Örgütü'nün büyük üstatlığı art arda Rozkruacıların elinde iken, nasıl oldu da Charles Radclyffe devreye girdi?

Bu konuda tam bir açıklama, bir belge yok. Ancak, Londra Büyük Locası'nın Üçüncü Büyük Üstadı Jean Théophile Désaguliers, 1721 yılında, localar kurmak üzere Paris'e geldiğinde, Charles Radclyffe'in de Masonluğa girmesini sağladığı biliniyor. Gerçi Siyon Örgütü'nün başında Sir Isaac Newton vardı ama konu Londra Büyük Locası ile bağlantılı olunca her işi Désaguliers çekip çeviriyordu. Nasıl bir zamanlar Tapınak Şövalyeleriyle Siyonustler üst düzeyde iç içe idiyse, şimdi de Masonlar ile Siyonistler, üst düzeyde iç içeydi. Dolayısıyla, yukarıdaki soruya kesin bir yanıt verme olanağı yoksa da, Newton ile Radclyffe arasındaki ilişkinin de Désaguliers tarafından kurulduğu bellidir.

1725 yılında Londra Büyük Locası'nın adı İngiltere Büyük Locası olduktan sonra, Masonluğun kuruluş amacından saptırılıp İngilizleştirilmesi üzerine, Siyonistler, bir başka umut arayışına girmişti. İngiltere'deki Masonluk işe yaramayacaktı. Bu işi Fransa'da sürdürmeyi denemek gerekiyordu. Hayli atılgan bir adam olan Charles Radclyffe, bunun için en uygun kişiydi.

Şu halde; tarihteki ilk mason ritinin kuruluş amacı şöyle belirtilebilir:

"Siyon Örgütü'nün ülküsü uğrunda çalışmak; bu bağlamda Stuartların haklarını da özellikle gözetmek."

*** * ***

18. yüzyılda Siyon Örgütü'nün temel amacı daha hâlâ "Merovenjlerin yaklaşık 11 yüzyıl kadar önceki görkemli egemenliğini yeniden sağlamak" olarak özetlenebilir. Stuartların emeli ise Birleşik Krallık tahtını ele geçirmektir.

Bunların birbirinden apayrı şeyler olduğunu düşünürsek yanılırız.

Merovenj ve Stuart hanedanlarının kökeninde bir soy ortaklığı vardır. Gerçi Paris'teki Milli Kütüphane'de "Gizli Dosyalar" adı altında arşivlenmiş olan belgelerde sadece Merovenjler üzerinde durulmuş, Stuartların soy ağacı ile ilgili bilgi verilmemiştir ama şunu göz ardı etmemeliyiz:

İskoçların büyük bölümü Keltlerden gelmedir. Ataları, İskoçya'ya göç etmeden önce Merovenj hanedanının doğmuş olduğu Galya'da oturmuştur. Bu nedenle Keltler, şöyle ya da böyle Merovenjler ile hısım olur. Aslına bakılacak olursa Galya, Merovenjlerin ana yurdu değildir; "Kelt ülkesi" anlamına gelir.

Masonluğa gelince... Gizli bir politik ülkünün gerçekleşmesini sağlayabilmek yolunda araç edilmiştir. Zaten Fransa'daki ilk mason ritinin oluşturulması, bir yandan da bu ülküye dayanmaktadır. Bu bir çıkar alış verişidir. Siyon Örgütü Stuartlardan, Stuartlar da Siyon Örgütü'nden yararlanmaya çalışmıştır.

Stuartlara Destek

Daha önce görmüş olduğumuz üzere; Stuart hanedanının Birleşik Krallık tahtı üzerindeki egemenliği, 1603-1649 ile 1658-1688 yılları arasındadır.

Tarih boyunca sürmüş İngiliz-İskoç çekişmesi, İngiliz-Fransız uyuşmazlığı ve İskoç-Fransız dayanışması nedeniyle, Fransızlar ile İskoçlar arasında sık sık aile bağları kurulurdu. Oysa soylu İngiliz ve Fransız ailelerinden gelenlerin evlendiği pek ender görülürdü.

1625 yılında İngiltere Kralı olan 1. Charles, Fransa Kralı 13. Louis'nin kız kardeşi Henrietta-Marie de Bourbon ile evlenmişti ama bu evlilik, İngiltere Kralının aslında İskoç oluşundan ötürüydü. Yoksa Fransa Kralı buna kesinlikle izin vermez, kız kardeşi rastlantısal olarak İngiliz asıllı birine gönlünü kaptırıp evlenmek isteyecek olsa, onu öldürtmeyi yeğlerdi.

1649 yılında Oliver Cromwell kralın kafasını vurdurarak ülkenin yönetimini ele aldığında, Stuartlardan çoğu Henrietta-Marie'nin Fransa'daki şatosuna yerleşti. Daha önce değinmiş olduğumuz gibi; İngiliz masonlar şiddetle karşı çıksa da, Fransız masonlar, Stuartlar İngiltere

tahtından düşürülmeden önce bu şatonun korunmasıyla görevli askeri birliklerde spekülatif nitelikli mason locaları kurulmuş olduğunda diretir.

Oradaki askerî birlik "Régiment d'Infanterie Walsh" *(Walsh Piyade Alayı)* adını taşıyordu. Bu isim, İrlandalıların denizcilikle uğraşan Walsh ailesinden gelmeydi. Bu aile, Stuartlar'a bağlıydı ve Fransa için savaş gemileri yapardı.

Fransızların diretmesine karşın, oradaki askeri birliklerde kurulan o ilk locaların ne denli mason locası sayılabileceği elbette tartışmalıdır.

Fakat böylece, Masonluğun tarihinde "Stuartist Masonluk" olarak anılmış olan bir olgunun ilk tohumlarının daha 1688 yılında atılmış olduğu görülür.

*** * ***

Her ne kadar İskoçya yüz yılı aşan bir süreden beri bağımsız bir krallık olmayı yitirdiyse de, 18. yüzyıl başlarında İskoçlar hâlâ İngilizlere karşı ayak diremekteydi. Bunun başını ise, **John Grahame of Claverhouse** çekiyordu.

Claverhouse ailesinin, Robert Bruce zamanından bu yana Stuartlar ile kan bağı vardı. Dolayısıyla 2. James'in tahtı yeniden ele geçirmesi bakımından, kendisine yardımcı olan İrlandalıların derdi ayrı, İskoçların derdi ayrıydı.

İrlandalıların çoğu, Stuartları, 2. James'in Katolik oluşundan ötürü tutuyordu. İskoçlar ise, İngiltere tahtının değil, kendi ülkelerinin bağımsızlığını yeniden elde etmenin peşindeydi. Bunu Fransa da destekliyordu. Nitekim 1708 yılında Kraliçe Anne daha tahtında otururken, Fransa Kralı 14. Louis, 3. James'i "İngiltere kralı" olarak ilân etmişti bile.

Aslında Stuartlar, Fransa'nın İngiltere ile savaşmasını istiyordu. Bunun farkında olan 14. Louis ise pek yanaşmıyor, sadece destek vermekle yetiniyordu.

Fransa Kralı'nın, bu bakımdan bir gerekçesi vardı: Fransa, hep İskoçlara yardım ediyordu ama buna karşılık aldığı doğru dürüst bir şey yoktu. Eskiden İskoç askerler Fransa'ya destek verirdi; şimdi sadece ağırlık… Bu yüzden Fransa, sonunda, sırf İskoçlar için başını derde sokmaktan cayıp, İngiltere ile barış bile imzaladı. [Utrecht Anlaşması, 1713]

İskoçlar kendi başlarının çaresine bakmak zorunda kaldı. Mar Örlü John Erskine ile George Seton tarafından düzenlenen, -hani Charles Radclyffe'in de katılmış olduğu- darbe girişimi başarısızlıkla sonuçlandı.

Dolayısıyla Stuartlar, bundan sonraki otuz yılı, umutlarını yitirmeseler de, daha iyi planlanmış ve daha güçlü bir darbeye hazırlanmakla geçirdi.

İskoç Locaları

Newton'un ölümüyle birlikte, İngiltere Büyük Locası'nın artık ne Siyon Örgütü ne de Royal Society ile bağlantısı kalmıştı. Londra Büyük Locası'na oranla hayli farklı bir tutum benimsedi.

Londra Büyük Locası, o günlerin anlayışı ölçüsünde bilimsel nitelikli bilgi ve felsefeye eğilim göstermişti. İngiltere Büyük Locası ise "bilim" ile de "felsefe" ile de hiç ilgilenmemek niyetindeydi. Ancak bu bakımdan kendi içinde uyuşma yoktu. Bir kararsızlık dönemi geçirdi.

Buna karşılık, 1729 yılından başlayarak Fransa'daki İskoç locaları hem güçlendi hem de sayıları giderek arttı.

Önceleri bu gelişmeyi sırf Masonluk adına endişeyle izleyen İngiltere Büyük Locası, Fransa'daki localar Stuartist emeller doğrultusunda çalışmaya başlayınca, kaygılandı. Gerçi politikayla ilgilenmediğini ileri sürüyordu ama Fransa'daki gelişmeler, İngilizlere göre Masonluğun adına genel olarak gölge düşürüyordu.

Bu nedenle İngiltere Büyük Locası harekete geçti ve Fransa'da doğrudan kendisine bağlı çalışacak localar kurmaya girişti.

Böylece Fransa'da, İskoç Masonluğu ile İngiliz Masonluğu'nun rekabet içinde gelişme gösterdiği bir dönem başladı.

İngiltere Büyük Locası'nın Fransa'daki locaları elbette doğrudan kendisine bağlı, kendi yönetimi altındaydı. Buna karşılık İskoç locaları, Paris Büyük Locası'na bağlı olmakla birlikte, İngiltere'de ortaya çıkarılmış olan Masonluk modelini taklit etmekten kaçınıyordu. Örgütlenmeyi bambaşka bir yapı üzerine oturtmayı öngörüyorlardı.

Tasarlanan örgütsel yapı, İngiltere Büyük Locası gibi tüm üyelerin dolaylı bile olsa temsil edildiği federatif bir nitelik taşımamalıydı. Çünkü öyle olunca, her kafadan ayrı bir ses çıkıyordu. Masonluğun mutlaka bir egemen grubun yönetimi altında, **otokratik** nitelikli bir yapısı olmalıydı.

Önce bir otoriter organ oluşturulmalıydı. Bunun için ise biraz vakit geçmesi gerekiyordu. Gerçi bu iş *"Ben yaptım, oldu!"* biçiminde de sağlanabilirdi ama yeterince destek görmeyebilirdi. Hiç olmazsa şimdilik İngiltere'deki modele uygun olmakla birlikte, İngiltere Büyük Locası'ndan hem bağımsız hem de ona karşıt bir büyük loca kurulmalıydı.

İşte "Paris Büyük Locası" bu amaçla kurulmuştu: Geçici çözüm.

Tüm bunların Fransa'da oluşuna karşın, henüz ufukta *"Fransız Masonluğu"* diye bir kavram yoktu. Olsa olsa İskoç Masonluğu'ndan söz edilebilirdi.

Çünkü Fransa'daki Masonluk henüz büyük ölçüde Stuartistlerin elindeydi. Onların arkasında ise Siyonistler...

*** * ***

İngiltere Büyük Locası, Masonluğu Avrupa'dan başlayarak dünyanın diğer yerlerine de ulaştırmayı düşünmekte olmayabilirdi. Fakat Fransa'da kendisine karşı böyle bir aykırılıkla karşılaşınca, duruma bir an önce hâkim olmak istedi. Fransa'nın üzerinden atlayarak, kendisinin benimseyip "asıl ve tek" saydığı tür Masonluğu dünya çapında başka ülkelere de iletmek, doğrudan kendi egemenliği altında tutmak için etkinliğe geçti.

İngiltere Büyük Locası'nın ilk uzandığı ülke Almanya idi. Zaten İngiltere tahtında da Alman asıllı Hanover hanedanı oturduğundan, orada doğrudan kendine bağlı birçok loca kurulmasını sağlamakta güçlük çekmedi. [Bu konuda, 18. yüzyılda Almanya'dan söz edilince, bunun tek bir ülke olmadığı, birbirine komşu çok sayıda krallık ve prenslikten oluştuğu göz önünde tutulmalı.]

Fransa'da gelişen İskoç Masonluğu bu atılımın farkına varmakta gecikmedi ve benzer şekilde gelişerek yaygınlaşmaya girişti. Üstelik bunu yaparken politik niteliğini de saklamıyordu. İngiliz Masonluğu ise, bu bağlamdaki dış politikasının ardında yatan emperyalist eğilimi açıkça ortaya koyamazdı. Bu, Hanover hanedanının gelecekteki çıkarları bakımından da tehlikeli olurdu.

Tüm bunlar günümüzde hayli yadırgamayla karşılanabilir. Fakat şunu da göz önünde tutalım: O tarihlerde henüz *"Masonluğun her ülkede bir ulusal kimlik edinmesi"* diye bir düşünce yoktu. Zaten, toplumlarda ulusallık bilinci diye bir şey de yoktu. Eğer herhangi bir yerde bir halk varsa, onu doğrudan tek sahibi olan kral temsil etmekteydi. Dolayısıyla, Masonlukta da herkes dünya çapında kendi istediğini yapmak, kendi düzenini kurmak hevesindeydi.

Yakupçular

18. yüzyılda Stuartistler, İngilizce ve Fransızcada **"Jacobites"** adıyla da anıldı. Yakupçular, bu terimin dilimizdeki sözlük karşılığı olarak alınmıştır.

Neden Yakup ya da Jacob?... Çünkü Stuart hanedanının soy ağacında çoğu İskoç kralları James adını taşımıştır. İngilizcedeki James ya da Fransızcadaki Jacques, dilimizdeki Yakup ya da Semitik kökenli Jacob'un karşılığıdır.

Dolayısıyla Fransa'daki Stuartistler, Yakupçular ile de özdeşleşmiş olur.

Daha önce değinmiş olduğumuz üzere; Andrew Michael Ramsay'ın Paris Büyük Locası'nda verdiği söylev, beklenen gelişmeyi sağlamak bakımından yetersiz kalmıştı. Kardinal André Hercule Fleury üzerinde de olumsuz bir etki yaratmıştı. Dahası, gördüğümüz üzere Katolik Kilisesi'nin de dehşetli tepkisine yol açmıştı.

Bir yanılgıya düşülmüştü; şimdi bunu gidermek gerekliydi.

Charles Radclyffe, gerek Fransızların sempatisini yitirmemek gerekse büyük üstadı olduğu Siyon Örgütü'nü açığa düşürmemek için, görünüşte bile olsa büyük üstatlıktan ayrılmalıydı. Bu nedenle Paris Büyük Locası'nın başına göstermelik bir büyük üstat getirilmişti. İskoç Masonluğu'ndan söz edilmesinden kaçınılıyordu.

Bunun bir süre için böyle oluşu, Fransa'da Masonluğun kendi haline bırakılıp, politikadan soyutlanmış olduğu anlamına gelmez.

Stuartistler, İngiltere'ye güçlü bir darbe indirmeye hazırlanıyordu. Bunun için Fransa'nın desteğini kazanmaya çok önem veriyorlardı.

Paris Büyük Locası'nın ilk göstermelik büyük üstadı Antin Dükü ölünce, yerine Fransa Kralı ile hısım olan Clermont Kontu Louis de Bourbon-Condé'nin getirilişi, bir bakıma bu projenin gereklerinden biriydi.

Ancak bu proje suya düştü.

Daha önce de değinmiş olduğumuz üzere; Clermont Kontu, ne Stuartistleri ne de İskoç Masonluğu'nu umursuyordu. Hele Stuartların taht davası onu hiç ilgilendirmiyordu. Masonluğa Fransa adına sahip çıkıp, gelecekte bundan kendine pay çıkarmak niyetindeydi. Bir diğer deyişle, o da kendi çıkarını gözetiyor, bu amaçla Masonluğu kullanmayı düşünüyordu.

Nitekim Masonluğun Fransa'da bunu izleyen yıllardaki gelişimi, öyle olduğunu gösterdi.

Dolayısıyla Clermont Kontu, Stuartistlerin pek bir işine yaramadı. Aksine, Yakupçuların avuçlarını yalamalarına neden oldu.

Bu arada Charles Radclyffe'in çok emek harcayarak Fransa'daki Masonluğa ekmiş olduğu fide, tüm olumsuz etkenlere karşın yeşermiş, artık meyve veren bir ağaca dönüşmüştü. Clermont Kontu hiçbir işe yaramasa da, hiç olmazsa Fransız Masonluğu'nu geliştirmeye ve güçlendirmeye çalışmakla, İngiliz Masonluğunu köstekliyordu. Fransa'da İngiliz yandaşlarıyla Fransız ulusçuları arasındaki çekişme, İskoç Masonluğu'na da yarıyordu.

Bonnie Prince Charlie

Daha önce yaşı tutmadığı için ancak 1740 yılında Masonluğa alınabilmiş olan **Charles Edward Stuart**, Fransa'daki mason ritinin derecelerinde hızla yükseltilip Tapınak Şövalyesi derecesine getirilmişti.

Aslında onun indinde Birleşik Krallık tahtı elbette Masonluktan çok daha önemliydi. 1745 yılında, İrlandalı Stuart yandaşı Dominic O'Haguerty'nin sağladığı bir gemiyle İskoçya'ya gitti.

İskoçlar, İngiltere'ye pek aldırmaksızın kendi kralları olarak benimseyip, yıllardan beri dillerinden düşürmedikleri genç Stuart'ı coşkuyla karşıladı. Onu İskoçya'da hâlâ varlığını ve etkinliğini sürdüren Tapınakçıların örgütüne alıverdiler. Bununla da kalmayıp, 1736 yılında İngiliz örneğine uygun olarak kurulmuş İskoçya Büyük Locası'nın da başına getirdiler. İskoçya ordusunu da İngiltere'ye karşı girişeceği savaşta komutasına verdiler çünkü onu "İskoçların kralı" olarak benimsiyorlardı.

İskoçya ordusu, İngiltere karşısında bir kez daha ağır bir yenilgiye uğradı.

Ancak bu yenilgiden ötürü Charles Edward Stuart sorumlu tutulamaz. İskoç ordusunun eti ne budu neydi ki!... Başında her kim olursa olsun, her ne kadar becerikli askerlerle doldurulsun, İngilizlerin onu alt etmesi kaçınılmaz bir sonuçtu.

Yapılmış plan uyarınca aynı sırada Charles Radclyffe de Fransa'daki İskoç askeri birliklerini toplamış, İrlandalı Anthony Vincent Walsh'ın sağladığı savaş gemileriyle İngiltere'ye çıkarma yapma girişiminde bulunmuştu. İngilizler soğukkanlı davrandı. Çıkarmaya karşı durmadılar. Beklediler ki, tüm İskoç askerleri karaya çıksın, ortalığı boş bulsun, Londra'ya doğru ilerlesin. Sonra çevrelerini sarıp canlarına okudular.

Charles Radclyffe yine yakalandı. Bu kez kurtulamadı. Ertesi yıl kafası kesilerek idam edildi. Böylece Siyon Örgütü de Stuartların emellerinin narına yanmış oldu. 1746 yılında durup dururken başsız kaldı.

*** * ***

Charles Edward Stuart, süklüm püklüm Fransa'ya döndü. İskoç masonları yine çevresine topladı. Arras'da, sonradan **"Chapitre Primatial d'Arras"** *(Önde Gelen Arras Şapitri)* adını alacak olan bir mason örgütü kurdu.

Masonlukta "şapitr" sözcüğü, yüksek derecelerde çalışan loca benzeri bir birim anlamında kullanılır. [Fransızcada "chapitre", İngilizcede "chapter". Aslında "bölüm" anlamına gelir ama Türkiye'deki masonlar "şapitr" diyor.]

Fakat bu ilk şapitr aslında bir tür mason ritiydi. Masonluğun tarihinde ilk kez bu ritin kapsamında Rozkrua Tarikatı'nın ilkelerinden alıntı ve esinlenmeler de içeren bir derece yer verilmiş, buna **"Rozkrua Şövalyesi"** denmişti.

Beri yandan, 1738 yılında Andrew Michael Ramsay'ın kurmuş olduğu söylenen ilk mason riti de olduğu gibi kalmamıştı. Başka dereceler eklenerek geliştirilip zenginleştirilmişti. "Rozkrua Şövalyesi" derecesi bunlara da katıldı.

Fransa'daki Stuartistlerden kimileri, Sir Samuel Lockhart'ın önderliğinde bir araya gelip **"Vielle-Bru"** adı verilen bir diğer İskoç riti kurdu. Bu ritin üyeleri kendilerini "Sadık İskoçlar" olarak nitelendiriyordu. Rite verdikleri ad ile de şunu demek istiyorlardı:

«Bir gün gelecek, Stuartlar gürleyerek haklarını elde edecek.»

*** * ***

Masonluğun başlangıçta iki derecesi vardı. Üstat derecesiyle birlikte bunlar üçe çıkmıştı. Ramsay'ın kurmuş olduğu kabul edilen ilk mason riti, bunların üzerine üç yüksek derece eklemişti.

Arras'da bunlara bir derece daha eklenmiş, böylece derecelerin sayısı yediyi bulmuştu. Vielle-Bru Riti'nin uygulamalarında ise bu dokuza çıkmıştı.

Artık Charles Radclyffe yoktu ama bunların hepsindeki öğretinin kapsamının oluşturulmasında Stuartist emellerin korunması öncelikliydi. Siyonistlerin etkisi tümüyle kalkmamış olsa da zayıflamaya yüz tutmuştu.

Fransa'da Stuartist Masonluk, Charles Edward Stuart'ın Britanya'da 1745 yılında uğradığı bozgundan sonra 40 yıl kadar daha yaşadı.

Ancak bu arada Charles Edward artık İngiltere tahtını yeniden elde etme umudunu yitirerek İtalya'ya göçmüştü. Fransa'daki İskoçlardan çoğu da birer ikişer bu ülkeyi terk ederek başka yerlere, özellikle Amerika'ya gitti.

Charles Edward Stuart İtalya'da iken, kendisine sorulduğunda, Masonluk ile ilişkisi olmadığını söylerdi. Nitekim ölümünden sonra kişisel belgeleri derlenip toplanırken, bunların arasında Masonluk ile bağlantılı hiçbir şey çıkmamıştı. Kuşkusuz, olanları çok daha önceden ortadan kaldırmış olabilir.

Buna karşın, Charles Edward Stuart ölene kadar, Stuartist Masonluk da dünya yüzündeki varlığını korudu.

Charles Edward Stuart, Büyük Fransız Devrimi'nden bir yıl kadar önce öldü. Ölümüyle birlikte bu salt politik nitelikli Masonluk da tarihten silinmiş oluyordu ama zaten kısa süre sonra -1789 yılında- başlayan devrim nedeniyle, Fransa'da Masonluğun tümü darmadağın bir hale geldi. Kardeşi York Dükü Henry ise bu gibi işlerle hiç ilgilenmedi. Her ikisinin de oğlu olmadı. Dolayısıyla, 19. yüzyıl başlarında Stuart hanedanının bu kolu tarihe karıştı.

Fakat sadece o kolu... Bu olgu *"Stuart hanedanı son buldu."* anlamına gelmez. Nitekim günümüzde bile bir fırsatını bulurlarsa İngiltere Krallığı'nı yine ele geçirme umudunu tatlı bir hülya gibi koruyan Stuartlar var.

*** * ***

Stuartların politik emellerinin de suya düşmesinden sonra, Siyon Örgütü ne yaptı, nasıl bir politika izledi?... Bundan sonra da Masonluğu, özellikle İskoç Masonluğu ile bağdaşan ritleri etkilemeyi, dolayısıyla kendi amaçlarını gerçekleştirebilmek için Masonluktan yararlanmayı sürdürdü mü?

Yoksa Siyonistler ile masonlar arasındaki bağlantı 18. yüzyılın ikinci yarısında sona mı erdi?... Öyle olduysa, Masonluk ile Siyonizm, daha sonraki tarihlerde de yine birbirine bulaştı mı?

Hiç bulaşmamış olsalar, Masonluğa karşıt olanlar durup dururken bu kurumu sonradan da *"Siyonizm yandaşlığı"* ile suçlamasa gerek. Hani, *"Ateş olmayan yerden duman çıkmaz."* denir ya!...

Siyonizmin 18. yüzyıl ve öncesindeki niteliği ve anlamıyla günümüzdeki nitelik ve anlamının farklılığı buna yeterli yanıt olmaz.

Bu kitapta Siyonizm ile de, Masonluk ile de hatta Stuartlar ile de henüz işimiz bitmedi.

Her üçüyle bağlantılı olmak üzere daha anlatacağımız çok şey olacak.

Kuşkusuz, Tapınakçıları da unutmayacağız.

Sonraki Bölüm : İskoç Masonluğu